

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 271/2026-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], zastúpenej Palkovič advokátska kancelária s.r.o., Kapitulská 20, Trnava, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave v konaní ČVS: ORP-251/1-DI-TT-2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave (ďalej aj „OR PZ TN“) v konaní označenom v záhlaví tohto nálezu. Navrhuje prikázať OR PZ TN konať bez zbytočných prietahov, priznať jej finančné zadostučinenie 1 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Uznesením povereného príslušníka OR PZ TN, okresného dopravného inšpektorátu, oddelenia výkonu služby z 12. októbra 2023 bolo začaté trestné stíhanie vo veci pre skutok aktuálne kvalifikovaný ako trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť sťažovateľka ako podozrivá tak, že 12. októbra 2023 o 7.46 h v [REDACTED] na [REDACTED] viedla ako vodič osobné motorové vozidlo a po prejazde cez križovatku na ulici [REDACTED] zrazila cez priechod pre chodcov chodkyňu, ktorá utrpela zranenia, ktorým podľahla. Sťažovateľke bol toho dňa zadržaný vodičský preukaz a tento jej dosiaľ nebol vrátený s odôvodnením, že to nie je možné pred skončením skráteného vyšetrovania.

3. V podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľka uvádza, že 16. októbra 2023 boli do konania pribratí znalci z odboru zdravotníctva, ktorí však neboli dosiaľ spôsobilí predložiť vypracovaný znalecký posudok. Dňa 20. novembra 2023 bol do konania pribratý znalec z odboru cestnej dopravy, ktorý svoj znalecký posudok predložil až 15. mája 2025. Namietajú, že jedinými opatreniami, ktoré policajti v konaní prijali na urýchlenie znaleckého dokazovania, boli obsahovo stále sa opakujúce „urgencie“.

4. Sťažovateľka ďalej uvádza, že okrem zabezpečenia štandardných dôkazov technickej povahy súvisiacich s dokumentáciou dopravnej nehody možno aktivitu policajta identifikovať primárne v období od 14. novembra 2023 do 22. novembra 2023 (výsluchy svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]). Po viac ako dvojmesačnej prestávke boli 5. februára 2024 vykonané výsluchy svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a až s odstupom viac ako jedného roka sa 28. júla 2025 uskutočnil výsluch znalca z odboru cestnej dopravy Ing. Vojtecha Hóboru a 14. októbra 2025 výsluch svedka [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľka tvrdí, že po 14. októbri 2025 nevykonala už policajti žiadny úkon, a to i napriek návrhu sťažovateľky z 1. augusta 2025 na vykonanie dokazovania v prípravnom konaní.

5. Dňa 9. augusta 2024 podala sťažovateľka žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 ods. 1 Trestného poriadku, ktorú prokurátor vybavil až 26. novembra 2024 bez konštatovania prieťahov v konaní len s uložením povinnosti policajtovi urgovať znalcov.

6. Sťažovateľka 11. marca 2025 podala ďalšiu žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 ods. 1 Trestného poriadku, ktorá zostala nevybavená, keďže ju stratili.

7. O odstránenie prieťahov v trestnom konaní sa sťažovateľka opakovane pokúšala žiadosťami podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku zo 17. novembra 2025, 28. novembra 2025 a 19. januára 2026, pričom všetky boli vybavené bez zistenia nedostatkov v postupe policajta, resp. prokurátora.

8. Sťažovateľka konštatuje, že trestné stíhanie je od začiatku vedené so značnými a nedôvodnými prieťahmi tak, že počas takmer 30 mesiacov trvajúceho skráteného vyšetrovania sa nepodarilo zabezpečiť také dôkazy, ktoré by stačili na vznesenie obvinenia komukoľvek, teda ani sťažovateľke ako podozrivej. Policajti už v súčasnosti nevykonávajú žiadne úkony, len čakajú na výsledky znaleckého dokazovania v súvislosti s vykonanou pitvou.

II.

Vyjadrenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave

9. Odporca v doručenom vyjadrení primárne poukázal na chronológiu vykonaných právnych úkonov, ktorá v podstatnom korešpondovala s chronológiou popísanou sťažovateľkou v podanej ústavnej sťažnosti. Vyplývajú z nej nasledovné zásadné časové súvislosti:

- trestné stíhanie bolo začaté 12. októbra 2023 vo veci prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona a toho istého dňa prišlo k zmene právnej kvalifikácie na prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona;
- uznesením zo 16. októbra 2023 bolo podľa § 156 ods. 1 Trestného poriadku nariadené vykonanie prehliadky a pitvy mŕtvol, kde boli podľa § 142 ods. 1 Trestného poriadku pribratí znalci z odboru zdravotníctva a farmácie MUDr. Enrico Čambal, MUDr. Denis Valent a Mgr. Natália

Haverlová. Na vyhotovenie znaleckého posudku bola určená lehota 90 dní odo dňa doručenia uznesenia;

- v období od 14. novembra 2023 do 22. novembra 2023 boli vypočutí svedkovia [REDACTED], [REDACTED], sťažovateľka a poškodená [REDACTED];
- uznesením z 20. novembra 2023 bol podľa § 142 ods. 1 Trestného zákona do konania pribratý znalec z odboru cestnej dopravy Ing. Vojtech Hóbor. Na vyhotovenie znaleckého posudku bola určená lehota 60 dní odo dňa doručenia uznesenia;
- ďalší svedkovia boli vypočutí 5. februára 2024 ([REDACTED] a [REDACTED]), 28. júla 2025 (znalec Ing. Vojtech Hábor) a 14. októbra 2025 ([REDACTED]);
- vzhľadom na to, že znalecký posudok z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia súdneho lekárstva nebol spracovaný znalcami MUDr. Valentom a MUDr. Čambálom v určenej lehote, poverený príslušník aktívne urgoval jeho vypracovanie, a to písomnými urgenciami z 22. júla 2024, 23. septembra 2024, 22. novembra 2024, 7. apríla 2025, 6. júna 2025, 24. septembra 2025, 25. novembra 2025 a 2. marca 2026;
- z dôvodu ignorovania písomných urgencií poverený príslušník spracoval 25. marca 2026 podnet na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ako orgánu dohľadu nad činnosťou znalcov. Znalecký posudok bol poverenému príslušníkovi doručený 27. apríla 2026;
- uznesením z 30. apríla 2026 poverený príslušník krátil vyčíslenú hodinovú odmenu znalcom o 80 %;
- poverený príslušník písomne urgoval tiež znalca z odboru cestnej dopravy Ing. Hóbora, ktorý celkovo trikrát požiadal o predĺženie lehoty spracovania posudku, a napriek tomu posudok bol doručený až 15. mája 2025.

10. Ďalej odporca poukázal na to, že konanie povereného príslušníka prešlo viackrát prieskumom prokurátora v rámci postupu podľa § 210 Trestného poriadku prokurátorom Okresnej prokuratúry Trnava, pričom v rámci vykonaného prieskumu neboli konštatované prietahy v konaní.

11. Na základe záväzného pokynu prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava z 30. apríla 2026 bol 5. mája 2026 spisový materiál odovzdaný na ďalšie konanie vyšetrovateľovi odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, a to z dôvodu zmeny právnej kvalifikácie na prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 a 2 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Vec je aktuálne vedená na odbore kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave pod ČVS: ORP-504/1-VYS-TT-2026.

12. Podľa odporcu nemožno poverenému príslušníkovi pričítať nečinnosť znalcov, keďže poverený príslušník vyvinul maximálne úsilie a využil všetky zákonné prostriedky na dosiahnutie účelu trestného konania. Po stránke skutkovej je napadnuté konanie determinované výsledkami znaleckého skúmania.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou

judikatúrou (III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

14. V okolnostiach posudzovanej veci ide o trestné konanie, v ktorom dosiaľ nebolo vznesené obvinenie, no trestné stíhanie bolo začaté pred viac ako dvomi rokmi (v októbri 2023). Ako vyplynulo zo sťažnosti a vyjadrenia odporcu, k usmrteniu došlo v dôsledku dopravnej nehody a sťažovateľke bol odobratý vodičský preukaz (dosiaľ s ohľadom na neskončené vyšetrovanie nebol vrátený, pozn.). V obdobnom prípade pritom ústavný súd rozhodol o tom, že porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) možno namietat' aj napriek tomu, že obvinenie ešte vznesené nebolo (pozri napríklad II. ÚS 234/2024).

15. ESLP tento prístup odobril v prípade Eckle proti Spolkovej republike Nemecko (z 15. 7. 1982, č. 8130/78), kde uviedol, že lehota začína plynúť od momentu, keď sťažovateľ začína pociťovať účinky trestného vyšetrovania voči svojej osobe, čo bolo v danom prípade vydanie príkazu na domovú prehliadku. Aj judikatúra ESLP k čl. 6 dohovoru (taktiež Bulletin Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, 2023, č. 1, s. 58) uvádza, že rozhodné obdobie vo vzťahu k prieťahom môže nastať už skôr, napríklad od zadržania (Wemhoff proti Nemecku, 1968), začatia predbežného vyšetrovania (Ringeisen proti Rakúsku, 1971; Šubinski proti Slovinsku, 2007), prípadne výsluchu sťažovateľa ako svedka/podozrivého (Kaleja proti Lotyšsku, 2017). Podstatným je v každom prípade okamih, keď sa sťažovateľ v podstatnej miere dotkli opatrenia prijaté v rámci trestného vyšetrovania, resp. konania (Mamičová proti Slovinsku, 2006; Liblik a ďalší proti Estónsku, 2009).

16. Podstatou podanej ústavnej sťažnosti a v tomto zmysle tou zásadnou skutočnosťou, ktorá ovplyvnila doterajšiu dĺžku konania, je nesporne (ne)činnosť ustanovených znalcov. Mimo toho totiž nemožno konštatovať, že by príslušné orgány činné v trestnom konaní nekonali plynule alebo efektívne, čo napokon potvrdil (nie raz) dozorový prokurátor, keď konštatoval, že v rámci konania nemohlo byť konané plynulejšie bez spolupráce ustanovených znalcov. V tomto zmysle sa ani doručené vyjadrenie odporcu neodchýlilo od týchto záverov a ani sťažovateľka v ústavnej sťažnosti iné okolnosti v podstatnom nenamietala. Bolo preto podľa názoru ústavného súdu bez významu posielat' vyjadrenie odporcu sťažovateľke na repliku, a to napriek tomu, že ústavný súd napokon sťažnosti nevyhovel. Podstatné bolo zodpovedanie otázky, či možno nečinnosť ustanovených znalcov pričítať na ťarchu odporcu (orgánom činným v trestnom konaní).

17. Na tomto mieste treba povedať, že odpoveď na túto otázku nebude vždy rovnaká a v konečnom dôsledku bude predsa len závisieť aj od (ne)činnosti príslušných orgánov činných v trestnom konaní. Ústavný súd totiž v rámci svojej rozhodovacej praxe opakovane prizvukuje, že je veľmi dôležité, aby nečinnosť znalcov vyšetrovateľa bez ďalšieho netolerovali, ale aby vo vzťahu k ustanoveným znalcom využívali všetky dostupné prostriedky (pozri napr. III. ÚS 118/2011, II. ÚS 29/05 a ďalšie). Tu je potrebné bez ďalšieho konštatovať, že odporcovi v tomto smere nemožno nedostatok aktivity vytýkať – v súlade s citovanou judikatúrou totiž poverený príslušník OR PZ TN znalcov nielen opakovane a konzistentne urgoval, ale rozhodol aj o znížení odmeny ustanovenému znalcovi (a to výrazne) a podaný bol aj podnet na prešetrenie na príslušné

ministerstvo. V zásade s výnimkou výmeny znalca (čo už po takom čase nedávalo zmysel) boli preto v maximálnej miere využité všetky prostriedky, ktoré boli k dispozícii a ktoré napokon v konečnom dôsledku viedli k tomu, že toho času sú už k dispozícii všetky potrebné posudky a možno sa tak v konaní posunúť ďalej. Za týchto okolností muselo byť aj sťažovateľke zrejmé, že ani príkaz ústavného súdu smerujúci k odporcovi, aby konal ďalej bez zbytočných prieťahov, by nebol efektívnym prostriedkom nápravy (keďže nič viac sa spraviť nedalo), a objektívne nemožno odporcovi vytknúť, že by vo veci nekonal. Aj s ohľadom na posun vo veci napokon preto ústavný súd sťažovateľkinej ústavnej sťažnosti nevyhovel, čo však nevylučuje, aby v prípade, ak by sa ďalej nekonalo vo veci plynulo, podala novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2026

Peter Molnár
predseda senátu